

"ישיבישע בלאט"**"לאמדעס" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ****"מראי מקומות"**

תודה והויכוח הקשו על פרש"י, ועי' רמב"ן איך שיישב שו"י רש"י, ועי' פורת יוסף ומרומי שדה שביארו מה הכריחו לרש"י לפרש כן.

כגון דשחט חד גברא בשני סודרין, ופרש"י שבאמצע השחיטה פשט והלביש אחר, והקשה הרש"ש לוקמא בפשיטות דהיה לבוש שניים ובאמצע השחיטה פשט אחד? עי' תי' ובמרחשת ח"ב כה' תי' דבא לאוקמה גם לת"ק דפרה ד' א' ששחטת פרה כשירה רק בכה"ג ואז יתור בגדים פוסל בו.

א"א בשלמא ישנה לשחיטה וכו', ובחת"ס הקשה דגם למ"ד ישנה לשחיטה יקשה דנעשה בעל מום בחיתוך העור, עי' תי', וכן בדבר אברהם ח"ג ד-ג, וע"ע משנת ר"א קדשים טו' מה שבי' לשי' התוס' לקמן.

אלא א"א אינה לשחיטה אלא לבסוף, כיון דשחט בה פורתא אידחי, ועי' תפארת יעקב שהקשה דגם משום שלמים יפסל דהוי בעלת מום, ועי' אחיעזר ח"ב לה' ד' שהביא כעין זה בשם היראים דלמ"ד שאינה לשחיטה אלא לבסוף לא יתחייב שוחט בחוץ דהוי בעלת מום, עי' תי', ועי' משנת ר"א קדשים טו' דכל שחיטה של עבודה אינה עושה מום, ועי"ש עוד מש"כ על דברי רש"י.

עי' דו"ח לרעק"א מכתב א' מה שהקשה מסוגיין לדברי התוס' ב"ק עו. ד"ה שחיטה, ועי"ש חי' הגר"ח על הש"ס מה שתיירץ, ועי' משנת ר"א הנ"ל מה שתי' על הקושיא לפי יסודו הנ"ל.

תודה והתנן, כתבו דלא מצינו משנה כזו בשום מקום, רק מוכח כן מהמשנה לקמן קיז, ועי' רעק"א שמפרש שכוונתם למשנה במעילה יט.

השוחט בשניים ובשלושה מקומות וכו', עי' פרש"י ועל מה שהקשו עליו התוס', עי' מאירי ותפארת יעקב, ונחלקו הראשונים הרא"ש פ"ב ד' והאור זרוע שענ' האם לדעת רש"י איירי אף באופן ששחט רוב סימנים ואח"כ שחט מיעוטם במקום אחר או שבעי ששחט מיעוטם במקום אחר קודם, ובהעמק שאלה, קבד' יד' פי' דפליגי האם פסולי שחיטה נוהגים במיעוט בתרא.

עי' עוד פירושים בתוס' בשם השאילתות ובשם הר"ח, עי' תפארת יעקב, העמק שאילה וראש יוסף.

תודה השוחט נדחקו לומר דאם שניים שוחטים כ"א רוב הוי שחיטה מפורעת, רק שנפסלה השחיטה כשאחז במיעוט, עי' בדבריהם, ובמהר"ם תמה למה נדחקו לזה?, עי' חת"ס, רש"ש ותפארת יעקב.

אין חוששין שמא יטרפו זה על זה, ומוקים לה בסכין אחד ו-ב' בנ"א, ופרש"י דאיירי בשוחט באלכסון, אלא שקשה א"כ מה החידוש דאיירי דווקא ב-ב' ששחטו?, עי' תפארת יעקב.

ע"ב

שקל משופרי דשופרי, ולמה לקח דווקא מזו עי' תפארת יעקב, ועי' מלא הרועים למה לא היה חסרון של בהמה שהורה בה חכם.

החליד את הסכין בין סימן לסימן וכו', ועי' תבו"ש כד' טו' שדן אם פסול חלדה הוא במה שאין בית השחיטה מגולה או שגם אי גב הסכין אינו מגולה פסול, ועי' בית הלוי ח"ג כב', וע"ע מה שדן שם לדעת התוס' לעיל כ: שלרב הונא שפסול חלדה יסודו ב'שלא כדרכה' אי באופן שהפך את סימן הבהמה והתחיל לשחוט מצידו הפנימי אי הוי חלדה, ועי' תפארת יעקב שביאר המו"מ כאן, לדעת רש"י שכל הנושא של חלדה הוא כיסוי.

תחת מטלית מהו, עי' ברש"י ובראשונים דאיירי במטלית הקשורה או דבוקה לצואר הבהמה באופן קבוע, וברמב"ם שחיטה ג' י' דאפילו פרס מטלית ושחט מבעי ליה, ובטז, יו"ד כד' הקשה עליה מהושיט ידו למעי בהמה ושחט וכו' למה לא הוי חלדה, עי"ש ש"ך בנקודות הכסף.

תחת צמר מסובך מהו, והא דלא יותר פשיטא ליה ממטלית דהוי חלדה, עי' מעדני יו"ט אות ח' דצמר מסובך עשוי להפתח, וע"ע חת"ס, תפארת יעקב וגירסת הרא"ש כאן.

תיקו, ופסקו הרמב"ם והטוש"ע בכל אלו הספיקות דספיקו לחומרא, ובלחם משנה תמה למה כל שאר הספיקות חוץ מתחת העור לא הוו ספק ספיקא, דרק אי תחת העור פסול יש להסתפק בהם?, עי' פר"ח תבו"ש פרמ"ג משב"ז ריש סימן ל'.

החליד במיעוט המיעוט סימנים מהו, ופרש"י דאיירי במיעוט בתרא, ועי' רמב"ן בדעת הראב"ד דכל הפסול הוא מדרבנן, אמנם בתבו"ש כג' ט' כתב בדעת רש"י דהוי ספק מה"ת, ועי"ש שביאר איך תפסל השחיטה אחר שהוכשרה לכאורה בשחיטת הרוב, ובשב שמעתתא א' כב' מסתפק לפי זה בזמן שחיטת המיעוט בתרא אי יש לבהמה חזקת היתר או לא.

הקושיות על רש"י, עי' מה שהקשה ר"ת בתוד"ה החליד, עי' רמב"ן בשם הראב"ד ורא"ש סי' ו' מה שתיירצו, ובמה שהקשה רש"י גופא על שו"י עי' בראשונים מה שדחו מזה שיטת רש"י, ובבית הלוי שו"ת ח"ב יא' ביאר תירוצו של רש"י, וע"ע תפארת יעקב מה שהוסיף להקשות על שו"י רש"י.

בסמ"ק מצוה קצ"ד הביא שלפי שו"י יש להקפיד אם שחט אדם סימן אחד בעוף ונשמת מידו שלא יחזור לשוחטו כיון ששהיה פוסלת במיעוט בתרא וה"ה בין סימן לסימן בעוף, והמהרש"א כתב דכן הוא לדברי הכל, ובנודב"י תניא יו"ד ב' כתב דשהיה בין סימן לסימן בעוף חמורה משהיה במיעוט בתרא, אמנם בצל"ח כאן כתב להיפך ונראה שחזר בו, והוכיחו האחרונים שאין פסול שהיה בין סימן לסימן בעוף, עי' בצל"ח ובית הלוי הנ"ל, ובדבר אברהם ח"א סי' ב' ענף ג'.

במה שכתב רש"י דמיעוט קמא פשיטא ליה דנבילה ודא, עי' בה"ל ח"ג כו' שדן אי כוונתו למיעוט קמא דושט דווקא או גם למיעוט קמא דקנה, ועוד דנו לפי זה מה הדין בהחליד במיעוט בתרא של הסימן הראשון ואח"כ שחט את הסימן השני עי' תפארת יעקב.

בענין עיקור ודריסה במיעוט בתרא, עי' ריב"ם בתוס', רשב"א ורא"ש פ"א כד', ואור זרוע א' שעח'.

ביאורים נוספים בספק הגמל, עי' תוד"ה החליד ב' פירושי ר"ת, ועי' יש"ש ותפארת יעקב מה שתמהו על דבריו, ובר"ן כתב שהרי"ף לא הביא ספק זה משום שסבר כר"ת עי"ש, וע"ע רעק"א.

עוד הביאו התוס' פי' ה"ר אושעיא, וברמב"ן והרשב"א הביאוהו בשם ר"ת, ועי' ראש יוסף.

שיטת הרמב"ם שחיטה ג' ו', בטור כד' פירשה כדרך השניה של ר"ת או כפי' ה"ר אושעיא, ועי' ב"י, ע"ע דרכים בפ"י הרמב"ם במגיד משנה ושאר הנו"כ, וכן בשו"ת הריב"ש סי' קפז'.

שניים אוחזין בסכין ושוחטין, וכאן הוא אף לכתחילה משום דאיירי בחולין, ולא כרישא דאיירי בקדשים, כ"כ בתיו"ט, ועי' רש"ש וראש יוסף.

אם יש בסכין מלא צואר כשרה, ובראשונים רשב"א ור"ן על הרי"ף נחלקו עם הרמב"ן אי בשוחט סימנים בלבד בעי נמי מלא צואר, ועי' ברמב"ם ב' ט' נראה דבשוחט סימנים לבד א"צ אורך בסכין מלא צואר, אמנם עי"ש בלחם משנה ואור שמח שדחו את הראיה מדברי הרמב"ם.

בד"א וכו', עי' פר"ח כד' ג', ותבו"ש ח' ה' אי לכתחילה יכול לשחוט בהולכה או הבאה לחוד, ועי' תפארת יעקב דסגי בהולכה או הבאה כל דהו.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'